

## **Twinning Seminar**

# **"FORGING SOCIAL INCLUSION WITHIN THE SOCIAL DIALOGUE- THE ROLE OF THE TRADE UNIONS"**

Emil Manolache  
Vice President  
General Union of Romanian industrialist (UGIR)

Monday, 14 February 2011  
Athens  
with the support of the European Commission

## DESPRE METODA DESCHISA DE COORDONARE (MDC)

În cadrul Summit-ului de la Lisabona (2000) s-a convenit asupra faptului ca Uniunea Europeană (UE) trebuie să își modernizeze și întărească eforturile legate de realizarea Modelului Social European. Statele membre și Comisia Europeană (CE) au decis să ia măsuri care să conducă la eradicarea sărăciei în UE până în 2010. Consiliul European de la Lisabona a convenit asupra stabilirii Metodei Deschise de Coordonare (MDC), utilizată cu succes în domeniul politicilor privind integrarea pe piața forței de muncă, ca mecanism de coordonare pentru țările membre în domeniul politicilor de combatere a excluziunii sociale.

Metoda Deschisă de Coordonare (MDC) reprezintă un proces prin care statele membre UE agreează să își coordoneze politicile printr-un proces de învățare mutuală și schimb structurat de informații. MDC este un instrument care ajută statele membre în procesele de reformă, respectându-le competențele legale.

Adesea găsim referire la MDC ca la o a treia formă de guvernare UE, alături de politicile comune și mecanismele de coordonare interguvernamentală. Prin intermediul MDC, statele membre cad de acord asupra unor obiective comune, utilizează indicatori comuni, pregătesc rapoarte naționale strategice care stabilesc linii directoare pentru politici publice, evaluează aceste strategii împreună cu CE prin rapoarte de monitorizare comune (Joint Reports).

Anual, statele membre trebuie să prezinte CE un raport cu privire la modul în care au progresat spre realizarea obiectivelor propuse și să își prezinte prioritățile pentru perioada următoare. Odată la 3 ani, statele membre trebuie să prezinte CE rapoarte mai substanțiale pe toate domeniile vizate de MDC.

Monitorizarea progreselor în direcția atingerii obiectivelor stabilite prin strategie se realizează printr-un sistem de indicatori structurat pe trei niveluri:

- primar și secundar (indicatori comuni pentru toate țările membre) și
- terțiar (indicatori utilizați de fiecare țară, construiți ca să reflecte specificul național și circumstanțele de politică internă, responsabilitatea construcției lor revenind țărilor membre).

**Raportat la instrumentele de coordonare si armonizare de politica publica, MDC are o serie de avantaje:**

**-Este un instrument care poate creste transparenta si participarea democratica.**

Una dintre caracteristicile principale ale MDC o reprezinta implicarea factorilor interesati în procesul de decizie în politica publica, prin implicarea directa a cetatenilor, sau mediata de structurile societatii civile. Cadrul MDC ofera actorilor sociali oportunitatea de a-si face cunoscute prioritatile la nivelul UE.

**- Are un caracter inovativ si descentralizat, desi CE pastreza un rol important în coordonare:**

**- porneste de la premisa unei strânse colaborari interguvernamentale;** rolul crescut al Consiliului European (alaturi de CE) în diverse faze ale procesului de coordonare de politici reprezinta o garantie în plus legata de succesul acestei colaborari; monitorizarea politica a angajamentelor se realizeaza la cel mai înalt nivel, Consiliul jucând un rol important atât în faza de formulare, cât si în cea de monitorizare.

**- proceduri bine structurate si un proces clar stabilit;** procesul de deliberare caracteristic MDC este ciclic si centrat pe rezolvarea problemelor identificate si comun agreat definite, valorificând învatarea prin evaluare comparativa de performante.

**- ofera posibilitatea coordonarii trans-sectoriale de politici** atât la nivel national, cât si la nivel european si pune accentul pe participarea activa a actorilor sociali, având ca scop explicit cresterea calitatii proceselor deliberative si a proceselor de învatare comuna.

**Constructia „soft” a MDC determina si anumite limitari în procesul de utilizare, cum ar fi:**

probleme legate de participare, situatia social-economica, pozitia tarii membre privind cooperarea în UE, calitatea si experienta actorilor sociali.

Ideea de transparenta este inerenta mecanismului MDC, facând posibila evaluarea comparativa de performante si procesul de învatare prin comparatie. Pentru ca procesul MDC sa se desfasoare în bune conditii, e important ca toti actorii implicati, la nivel national si european, sa aiba acces la informatii si documente în toate stadiile procesului. Pentru a evita ca procesul MDC sa devina strict tehnocratic, ete necesar un efort permanent

de crestere a calitatii comunicarii publice, asa încât categorii largi de cetateni europeni sau ONGuri locale sa poata urmari si participa la proces.

**MDC ofera oportunitatea participarii, dar nu o asigura automat.**

**Consultarea ONGurilor reprezinta un drept si un principiu de buna guvernare, nu doar o optiune pentru guverne.**

Directii de actiune recomandate pentru îmbunatatirea participarii ONGurilor în procesul MDC:

1. Cresterea capacitatii ONGurilor de a se implica în procesul politicilor publice din domeniul social, cu precadere în politicile vizând incluziunea sociala. Acesta implicare presupune dezvoltarea capacitatii ONGurilor în cel putin trei domenii:

- informarea ONGurilor cu privire la caracteristicile si continutul politicilor publice din domeniul incluziunii sociale (legislatie, strategii, rapoarte publice, planuri de actiuni, structura institutionala si actorii principali). Informarea cu privire la politicile europene în domeniu, la specificul si caracteristicile MDC (etape, indicatori, raportare etc.)

- cresterea capacitatii de advocacy a ONGurilor, esentiala pentru un demers participativ de succes

- capacitate crescuta de a realiza coalitii de organizatii care sa-si propuna scopuri comune, pornind de la interese împartasite.

2. Un element important în procesul aplicarii MDC îl reprezinta elaborarea Strategiilor Nationale în domeniul protectiei si incluziunii sociale. ONGurile trebuie sa cunoasca aceste documente, sa formuleze comentarii si amendamente pe care sa le sustina în cadrul unui proces consultativ.

3. ONGurile trebuie sa cunoasca metodologia specifica pregatirii Rapoartelor Nationale Strategice în domeniul Protectiei Sociale si Incluziunii Sociale.

4. Activitatea ONGurilor nu trebuie sa ramâna limitata în faza de elaborare a strategiilor, ci ele trebuie sa devina active si în procesul de monitorizare. Cel mai important lucru pe care ONGurile îl pot face legat de monitorizare este de a trimite feedback autoritatilor publice în legatura cu diverse aspecte problematice legate de implementarea documentelor strategice (probleme legate de respectarea agendei initiale, de respectarea angajamentelor financiare, neîndeplinirea obiectivelor etc.).

5. ONGurile trebuie sa insiste ca si în România sa existe un program coerent de consultare publica legat de politicile în zonele protectiei sociale si incluziunii sociale. Autoritatile competente trebuie sa ofere acces liber la documente si informatii, sa aiba un proces clar de consultare publica, sa faca cunoscut calendarul institutional pentru elaborarea PNAInc.

6. Cresterea participarii ONGurilor din România la platforme si retele europene din domeniul protectiei sociale si incluziunii sociale. Astfel, ONGurile românești pot beneficia de experienta organizatiilor similare din tari cu mai multa experienta în aplicarea procesului MDC si care au deja dezvoltate strategii viabile de implicare a ONGurilor în procesele deliberative.

### **MDC în domeniul protectiei sociale si incluziunii sociale în România**

În calitate de nou membru al UE, Romania a elaborat primele sale Rapoarte Nationale Strategice privind Protectia Sociala si Incluziunea Sociala pentru perioadele 2006 - 2008, respectiv 2008 - 20103.

Obiectivul strategic al României în domeniul incluziunii sociale a fost „Crearea unui societati incluzive în care sa se asigure cetatenilor resursele si mijloacele necesare pentru o viata demna” (p.11).

Pentru realizarea acestui obiectiv strategic au fost prevazute urmatoarele actiuni prioritare:

- Cresterea generala a standardului de viata al populatiei si stimularea câstigurilor obtinute din munca prin facilitarea ocuparii si promovarea politicilor incluzive;
- Facilitarea accesului cetatenilor, în special al grupurilor dezavantajate, la resurse, drepturi si servicii;
- Îmbunatatirea conditiilor de viata ale populatiei Roma.

Obiectivul dominant al MDC îl reprezinta cresterea eficacitatii coordonarii de politici în arii sectoriale sensibile, în care nu exista instrumente normative puternice de tipul reglementarilor europene, vizând ca rezultat reducerea saraciei la nivelul UE.

Acest obiectiv nu se poate realiza daca nu dam atentie considerabila aspectelor participative si de larga consultare publica pe teme importante precum politicile sociale si incluziunea sociala.

MDC are potentialul de a realiza acest obiectiv de coordonare eficienta, de a fi un instrument util în aplicarea principiului subsidiaritatii, a aplicarii principiilor bunei guvernari, de a creste coerenta colaborarii inter si intra-

sectoriale, dar numai daca nu consideram procesul MDC ca pe o „tema pentru acasa” data de Bruxelles.

Material conceput în baza studiului asupra “Metoda Deschisá de Coordonare” realizat de Mihaela Lambru